

## 804321 - HDA-A - Història de l'Art

Unitat responsable: 804 - CITM - Centre de la Imatge i Tecnologia Multimèdia  
Unitat que imparteix: 804 - CITM - Centre de la Imatge i Tecnologia Multimèdia  
Curs: 2018  
Titulació: GRAU EN DISSENY, ANIMACIÓ I ART DIGITAL (Pla 2017). (Unitat docent Obligatòria)  
Crèdits ECTS: 6 Idiomes docència: Català

### Professorat

Responsable: Bover Tanyà, Antoni  
Altres: Torelló Oliver, Josep

### Competències de la titulació a les quals contribueix l'assignatura

#### Específiques:

CEAAD 1. Analitzar la història i evolució de l'art digital i identificar els diferents estils i períodes dels valors estètics i culturals de la societat.

#### Transversals:

02 SCS. SOSTENIBILITAT I COMPROMÍS SOCIAL: Conèixer i comprendre la complexitat dels fenòmens econòmics i socials típics de la societat del benestar; capacitat per relacionar el benestar amb la globalització i la sostenibilitat; habilitat per usar de forma equilibrada i compatible la tècnica, la tecnologia, l'economia i la sostenibilitat.

07 AAT. APRENTATGE AUTÒNOM: Detectar mancances en el propi coneixement i superar-les mitjançant la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per ampliar aquest coneixement.

06 URI. ÚS SOLVENT DELS RECURSOS D'INFORMACIÓ: Gestionar l'adquisició, l'estructuració, l'anàlisi i la visualització de dades i informació de l'àmbit d'especialitat i valorar de forma crítica els resultats d'aquesta gestió.

03 TLG. TERCERA LENGUA: Conèixer una tercera llengua, que serà preferentment l'anglès, amb un nivell adequat de forma oral i per escrit i amb consonància amb les necessitats que tindran les titulades i els titulats en cada ensenyament.

### Metodologies docents

Les sessions de classe de dues hores es divideixen, en general, en quatre franges d'activitat:

1. Resolució de dubtes respecte als exercicis proposats en la sessió anterior.
2. Explicació i defensa dels exercicis resolts.
3. Adquisició de nous coneixements.
4. Explicació del proper exercici i materials complementaris.
5. Realització de l'exercici

Aquestes franges d'activitat es modulen en funció de la complexitat dels exercicis i els continguts corresponents.

### Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

1. Identificar els principals conceptes estètics y les seves aplicacions socials al llarg de la història de la cultura y de l'art.
2. Mostrar coneixement y saber temporalitzar l'evolució de l'estètica realista, expressionista y de l'abstracció, i mostrar capacitat per analitzar i aplicar aquests coneixements en la investigació i en l'ensenyament de l'art digital.
3. Ser capaç d'establir la relació de l'art, amb la tecnologia i la ciència, des de la fotografia i la cinematografia a l'art electrònic i digital.
4. Mostrar capacitat d'analitzar els canvis estètics a partir de la evolució de les eines i dels processos de treball associats a elles.
5. Mostrar capacitat per identificar els principals moviments artístics, la seva interrelació i capacitat de comprendre i aplicar la multiculturalitat en l'àmbit digital.

## 804321 - HDA-A - Història de l'Art

6. Mostrar capacitat de analitzar l'evolució de la museografia com a conservació del patrimoni artístic i capacitat d'innovar en la divulgació de la història de l'art i del patrimoni cultural amb eines digitals i plataformes mòbils.

7. Mostrar comprensió lectora suficient en la lectura de documents escrits en anglès, vinculats a la matèria, tals com apunts, articles científics, articles de divulgació, pàgines web, etc.

### Hores totals de dedicació de l'estudiantat

Dedicació total: 150h	Hores grup gran:	30h	20.00%
	Hores grup mitjà:	18h	12.00%
	Hores grup petit:	0h	0.00%
	Hores activitats dirigides:	12h	8.00%
	Hores aprenentatge autònom:	90h	60.00%

## 804321 - HDA-A - Història de l'Art

### Continguts

<p>Tema 1. Història de l'Art Antic a l'Art Modern</p>	<p>Dedicació: 35h Grup gran/Teoria: 14h Aprentatge autònom: 21h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>1.1 Com citar fonts documentals en la història de l'art</li> <li>1.2. Art, ciència i religió. Què és l'art?. Antecedents pre-grecs.</li> <li>1.3. El món grec</li> <li>1.4. El món romà</li> <li>1.5. Antiguitat tardana, orient i l'Alta Edat Mitjana</li> <li>1.6. El romànic i el gòtic</li> <li>1.7 El renaixement i el barroc</li> </ul> <p>Activitats vinculades: Exercicis proposats en la Pràctica 1</p>	
<p>Tema 2. Art i ciència: Construcció de les imatges</p>	<p>Dedicació: 35h Grup gran/Teoria: 14h Aprentatge autònom: 21h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>2.1 Mirar i interpretar: de la prehistòria a la consolidació de la perspectiva</li> <li>2.2 Tipus de perspectiva</li> <li>2.3 Llum i ombra, nivells d'iconicitat</li> <li>2.4 De la llum natural a la il·luminació artificial (real i virtual)</li> <li>2.5 Enquadrament i composició</li> <li>2.6 Distribució dels elements: regles de la composició</li> <li>2.7 Dinàmica de contrast en la lectura de les imatges</li> </ul> <p>Objectius específics: Exercicis proposats en la pràctica 1</p>	

## 804321 - HDA-A - Història de l'Art

<p>Tema 3. Història de l'Art Modern a l'Art Contemporani</p>	<p>Dedicació: 35h Grup gran/Teoria: 14h Aprentatge autònom: 21h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>4.1 Il·lustració i la modernitat històrica: del neoclassicisme al romanticisme</li> <li>4.2 Academicisme, realisme i simbolisme</li> <li>4.3 De l'impressionisme a les avantguardes</li> <li>4.4 Avantguardes</li> <li>4.5 L'art després de l'Escola de Frankfurt (després de la 2a Guerra Mundial)</li> <li>4.6 La era digital i la postmodernitat</li> </ul> <p>Activitats vinculades: Exercicis proposats en la Pràctica 2</p>	
<p>Tema 4. Estètica, concepte i context: Anàlisi i creació de les idees</p>	<p>Dedicació: 35h Grup gran/Teoria: 14h Aprentatge autònom: 21h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>4.1 El signe icònic: nivells denotatiu i connotatiu</li> <li>4.2 Gèneres artístics i estil de les imatges</li> <li>4.3 Dimensions espai i temps</li> <li>4.4 De la imatge analògica a la imatge digital</li> <li>4.5 Realisme pictòric, fotografia i CGI</li> <li>4.6 Expressionisme i abstracció</li> <li>4.7 Concepte de museu i canvi de paradigma</li> </ul> <p>Activitats vinculades: Exercicis proposats en la pràctica 2</p>	

## 804321 - HDA-A - Història de l'Art

### Planificació d'activitats

<p><b>Pràctica P01: Anàlisi crítica i historiogràfica d'un autor</b></p>	<p>Dedicació: 37h 30m Grup gran/Teoria: 37h 30m</p>
<p><b>Descripció:</b> La pràctica consisteix en la realització d'un conjunt d'exercicis a classe que es complementen amb un projecte basat en la cerca d'imatges, la documentació d'aquestes i el seu anàlisi en profunditat a partir de les indicacions donades pel professorat a classe.</p> <p><b>Material de suport:</b> Guió de pràctiques P01 (disponible en l'apartat Materials de l'assignatura al Campus CITM)</p> <p><b>Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:</b> Lliurament a través del Campus CITM</p> <p><b>Objectius específics:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Cerca de documentació iconogràfica</li> <li>2. Descripció dels elements bàsics de la construcció d'una imatge</li> <li>3. Lectura i anàlisi crítica de la imatge</li> <li>4. Anàlisi del context històric-estètic de l'obra</li> <li>5. Anàlisi històric d'un autor</li> <li>6. Descripció de les referències consultades segons la normativa UPC</li> </ol>	
<p><b>Pràctica P02: Concepte i estètica en la creació d'imatges</b></p>	<p>Dedicació: 37h 30m Grup gran/Teoria: 37h 30m</p>
<p><b>Descripció:</b> La pràctica consisteix en la realització d'un conjunt d'exercicis a classe que es complementen amb un projecte basat en la cerca d'imatges, documentació d'aquestes i anàlisi a partir de les indicacions donades pel professorat a classe.</p> <p><b>Material de suport:</b> Guió de pràctiques P02 (disponible en l'apartat Materials de l'assignatura al Campus CITM)</p> <p><b>Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:</b> Lliurament a través del Campus CITM</p> <p><b>Objectius específics:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Cerca de documentació iconogràfica i historiogràfica</li> <li>2. Descripció dels elements bàsics de la construcció d'una imatge</li> <li>3. Descripció de l'estètica de les imatges</li> <li>4. Descripció de les referències consultades segons la normativa UPC</li> <li>5. Creació d'un projecte en format audiovisual</li> </ol>	

## 804321 - HDA-A - Història de l'Art

### Sistema de qualificació

#### Pràctiques (40%):

- 2 projectes de l'assignatura, amb exercicis setmanals de pràctiques relacionats amb el projecte.

#### Examens (50%):

- 2 exàmens parcials (20%) i 1 examen final (30%):

#### Participació i actitud d'aprenentatge (10%):

- L'avaluació de la participació de l'alumne/a en les activitats formatives de la matèria, i l'actitud d'aprenentatge, s'avaluarà mitjançant un seguiment de les seves intervencions en classe i de la proporció d'exercicis o pràctiques presentats.

Els alumnes que participin a l'avaluació continuada i no superin aquesta assignatura, podran presentar-se a la prova de reavaluació en què es reavaluarà, només, el percentatge dels exàmens teòrics però no els exercicis pràctics.

### Normes de realització de les activitats

Els exercicis de pràctiques s'inicien durant l'horari de classe en la franja destinada a això i es completen al marge de l'horari previst de classe seguint les instruccions que es donen en el document Full de Pràctica corresponent i les indicacions que a tal efecte s'han donat en la part de la classe corresponent.

L'avaluació de les pràctiques no comporta només la resolució dels exercicis proposats i els projectes, sinó també la defensa que es faci dels resultats quan l'/la alumne sigui requerit per això a l'inici de les classes.

Qualsevol incidència que no permeti resoldre les pràctiques en el termini indicat serà comunicat al professor corresponent mitjançant missatge pel Campus Virtual; amb posterioritat a aquesta comunicació, es resoldrà la pertinència o no de qualsevol causa que motivin la no presentació de l'exercici i s'establiran les alternatives per a completar l'avaluació si les causes son justificades. També es consideraran justificades les causes de no presentació d'exercicis que siguin comunicades al professorat pel Cap d'Estudis.

#### Exàmens:

Els exàmens es realitzaran mitjançant document electrònic que l'/la alumne ha de completar.

Les preguntes i problemes proposats en els exàmens fan referència tant al contingut teòric de l'assignatura com als exercicis resolts en les diferents pràctiques. Al marge de cada pregunta o problema consta la contribució en punts a la nota total de l'examen.

Les revisions i/o reclamacions respecte dels exàmens es realitzaran exclusivament en las dates i horaris establerts en el Calendari Acadèmic.

## 804321 - HDA-A - Història de l'Art

### Bibliografia

#### Bàsica:

- Aristóteles. Poética. Madrid: Alianza, 2004. ISBN 9788420658094.
- Di Giacomo, Giuseppe. Arte e modernità: una guida filosofica. Roma: Carocci editore, 2016. ISBN 9788843079285.
- González García, Ángel. Escritos de arte de vanguardia 1900-1945. Madrid: Turner, 1979. ISBN 8470903578.
- Marina, José Antonio. Teoría de la inteligencia creadora. Barcelona: Anagrama, 1993. ISBN 8433913751.
- Bauman, Zygmunt. Arte, ¿líquido?. Madrid: Sequitur, 2007. ISBN 9788495363367.
- Lucie-Smith, Edward. Movimientos artísticos desde 1945. Barcelona: Destino, 1991. ISBN 842332057X.
- Puig, Irene de. Kalós: antología de textos d'estètica. Vic: Eumo, 2000. ISBN 8476025831.
- Fubini, Enrico. Estética de la música. Madrid: Visor, 2012. ISBN 9788477746164.
- Bozal, Valeriano. Los primeros diez años: 1900-1910, los orígenes del arte contemporáneo. Madrid: Visor, 1991. ISBN 8477745471.
- Arnaldo, Javier [et al.]. Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas. Madrid: Visor, 1996. ISBN 8477746990.
- Bozal, Valeriano. Estudios de arte contemporáneo. Madrid: A. Machado Libros, 2006. ISBN 847774680X.
- Caralt, Miquel; Casal, Fernando. La historia del arte explicada a los jóvenes. Barcelona: Paidós, 2012. ISBN 9788449326028.
- Dondis, Donis A. La sintaxis de la imagen: introducción al alfabeto visual. Barcelona: Gustavo Gili, 1976. ISBN 842520609X.
- Kemp, Martin. La ciencia del arte: la óptica en el arte occidental de Brunelleschi a Seurat. Madrid: Akal, 2000. ISBN 8446008661.
- Scharf, Aaron. Arte y fotografía. Madrid: Alianza, 1994. ISBN 8420671258.
- García-Matilla, A.; Aparici, R. Lectura de imágenes. 3ª ed. Madrid: La Torre, 1998. ISBN 9788479602239.
- McCloud, S. Entender el cómic: [el arte invisible]. Bilbao: Astiberri, 2005.
- Ward, T.W. Composición y perspectiva. Barcelona: Blume, 1992. ISBN 9788487535932.
- Lemagny, J.C.; Rouillé, A. Histoire de la photographie. Paris: Bordas, 1993. ISBN 2040199837.
- Freund, Gisèle. La fotografía como documento social. Barcelona: Gustavo Gili, 1993.
- Villanueva Bartrina, LI. Perspectiva lineal: su relación con la fotografía. Barcelona: Edicions UPC, 1996. ISBN 8489636125.
- Ching, F.; Juroszek, S.P.; Castán, S. Dibujo y proyecto. México [D.F.]; Barcelona: Gustavo Gili, cop. 1999. ISBN 9688873659.
- Bover, Antoni. Fotografia d'urbanisme: anàlisi de la imatge fotogràfica en la comunicació visual d'un espai urbà. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona. Departament d'Expressió Gràfica, 2011.

#### Complementària:

- Fernández Polanco, A. (Ed.). Pensar la imagen/Pensar con las imágenes. Madrid: Delirio, 2014. ISBN 9788415739098.
- Flor, Fernando R. de la. Giro visual: primacía de la imagen y de la lecto-escritura en la cultura postmoderna. Salamanca: Delirio, 2009. ISBN 9788493687762.
- Tomás, Facundo. Escrito, pintado: (dialéctica entre escritura e imágenes en la conformación del pensamiento europeo). València: Visor, 1998. ISBN 9788477745891.
- Yvars, J. F. El siglo del collage: una apreciación radical. Barcelona: Elba, 2012. ISBN 9788493990275.
- Cutillas, Abel. Desànim de lucre: crítica de la ideología cultural. Barcelona: Walrus Books, 2015. ISBN 9788494412226.
- Kandinsky, Vassili. De lo espiritual en el arte: contribución al análisis de los elementos pictóricos. Barcelona: Paidós, 1996. ISBN 844930315X.
- Gray, Camilla. The Russian experiment in art (1863-1922). London: Thames & Hudson, 2012. ISBN 9780500202074.



## 804321 - HDA-A - Història de l'Art

Torelló, Josep. La música en els films: la subversió del llenguatge cinematogràfic en l'obra de Pere Portabella (1967-1976) [en línia]. Barcelona: Universitat de Barcelona, 2015 [Consulta: 13/12/2018]. Disponible a: <<http://www.tdx.cat/handle/10803/301767>>.